

KULTŪRAS MANTOJUMA, MŪSDIENU ARHITEKTŪRAS UN DIZAINA MIJIEDARBĪBA

RĪGA, 2015.GADA 12. – 13.MARTS

KONFERENCES PAZIŅOJUMS

Latvijas Prezidentūras Eiropas Savienības Padomē laikā 2015. gada 12. un 13. martā notikušās starptautiskās konferences “Kultūras mantojuma, mūsdienu arhitektūras un dizaina mijiedarbība” dalībnieki,

Balstoties uz iepriekšējo prezidentūru pieņemtajiem secinājumiem, ņemot vērā Rīgas hartu par autentiskumu un vēsturisko objektu atjaunošanu kultūras mantojuma kontekstā, kā arī izvērtējot kultūras mantojuma, mūsdienu arhitektūras un dizaina nepieciešamo mijiedarbību,

Atzīstot, ka

- Materiālais un nemateriālais kultūras mantojums palīdz nodrošināt sabiedrības kopējo atmiņu, akcentējot katra laika izcilākās vērtības, kas nodrošina cilvēka dzīves kvalitāti;
- Kultūras mantojuma kopšanai un pārvaldībai ir starpdisciplinārs raksturs;
- Kultūras mantojuma jēdziena izpratne ir kļuvusi plašāka, no atsevišķām arhitektūras, mākslas un vēstures liecībām pārejot uz plašas kultūrvēsturiskās vides aizsardzību, apvienojot kultūras, dabas un sociālās vērtības;
- Eiropas vēsturē katrs laikmets atstājis savas arhitektūras un dizaina zīmes, reaģējot uz apstākļiem un sociālajām vajadzībām, lai augstas kvalitātes iejūtīgs dizains nodrošinātu sabiedrības ilgtspējīgu, harmonisku un iekļaujošu attīstību, radot iedvesmojošu vidi mums un nākamajām paaudzēm;
- Eiropā vērojama vispārzināma pretruna starp attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu, kuru iespējams atrisināt, atrodot piemērotus arhitektūras un dizaina risinājumus;
- Kultūras mantojumam labvēlīgu nākotni var nodrošināt tikai profesionāls dialogs, kas iesaista visu līmeņu dalībniekus – no Eiropas līdz vietējam, un konsultācijās ar sabiedrību;

Aicina starptautiskās, valsts un pašvaldību organizācijas, kopienas, plānotājus, uzņēmējus, īpašniekus, kultūras mantojuma profesionāļus, arhitektus un dizainerus:

1. Veicināt uz cilvēku vērsto pieeju mūsdienu radošuma praksē un īstenojot inovācijas vēsturiskajā vidē, ko panāk, veidojot tiltu starp kultūras mantojumu, laikmetīgo arhitektūru un dizainu, lai saglabātu ikvienas Eiropas vietas identitāti, lai sekmētu ilgtspējīgu un kvalitatīvu cilvēka dzīves telpu;
2. Arvien lielāku uzmanību veltīt oriģinālu kultūrvēsturisku vērtību saglabāšanai, jo oriģinālais ir augstākā vērtība kultūrvēsturiskajā vidē un kultūras daudzveidības liecinieks. Oriģinālās substances iznīcināšanas rezultātā sabiedrība zaudē kultūras mantojuma daļu, ko nav iespējams atgūt. Ēku vai arhitektūras stilu atdarināšana ir pieļaujama tikai īpašos gadījumos;
3. Atzīt, ka mūsdienu vides dizainam publiskajā ārtelpā ir ne tikai funkcionāla nozīme, bet tas ir arī sabiedrības kultūras, attieksmes un iespēju smalkākais apliecinājums;
4. Veicināt mūsdienu radošās inovācijas arhitektūrā un dizainā, nolūkā uzsvērt un stiprināt oriģinālas un autentiskas kultūras vērtības, lai tās materiālās un nemateriālās izpausmēs daudz pārliecinošāk pasniegtu sabiedrībai, arī ilgtspējīgā un kvalitatīvā tūrismā visiem;
5. Nodrošināt, lai lēmumi par būtiskām izmaiņām balstās uz ētikas principiem, izsvērtu kultūrvēsturisko izpēti, pamatotu ilgtspējīgas attīstības politiku un atbildīgu ilgtermiņa telpiskās attīstības vīziju. Lai nodrošinātu harmonisku vidi un izvairītos no konflikta, mūsdienu arhitektūrai un dizainam jāciena konkrētās teritorijas īpašības un telpiskās attiecības, apbūves mērogs un raksturs, kā arī tradicionālie materiāli, vienlaikus nevairoties no inovācijām, kas telpiskajai videi dod pievienotu vērtību;
6. Uzsvērt, ka kultūras mantojuma, mūsdienu arhitektūras un dizaina līdzaspastāvēšana ir smalku attiecību jautājums, kas prasa cieņu pret gadsimtos radītajām vērtībām. Kvalitatīva un iejūtīga mūsdienu arhitektūra un dizains nodrošina pievienotu vērtību, kur forma, krāsa, materiāls un tehnoloģijas veido dialogu. Šādai arhitektūrai un dizainam ir jāņem vērā demogrāfiskās izmaiņas, nodrošinot ērtu pieejamību vietām, būvēm, produktiem, pakalpojumiem un sistēmām. Dialogā jāpiedalās tiem, kurus tieši skar attīstība, un profesionāļiem;
7. Izmantot iespējamus līdzekļus, ieskaitot ierosināto 2018. – Eiropas Kultūras mantojuma gadu, lai visos izglītības līmeņos, tostarp mūžizglītības ietvaros, veicinātu un stiprinātu izpratni par kultūras mantojumu, šajā paziņojumā ietvertajiem principiem, arhitektūru un dizainu.